

ARBETARMAKT

Svensk sektion av FRKI – Förbundet för en Revolutionär Kommunistisk International

Arbetarmakts nyhetsbrev nummer 81 (03/01) - 010208

arbetarmakt.com

Innehåll

- 40 000 GM-anställda strejkade i Europa
- Frankrike: Massdemonstrationer skakar arbetsgivarna
- Demonstrationer mötte rikemansklubben
- Syna Ericssons kort!
- Rättvisepartiets ordförande svarar Arbetarmakt

40 000 GM-anställda strejkade i Europa

40 000 arbetare strejkade i protest mot den GM-ägda biltillverkaren Vauxhalls planer på att avskeda arbetare i Luton i sydöstra England. Strejkerna som genomfördes vid GM:s anläggningar i Belgien, England, Portugal, Spanien och Tyskland varade mellan en timme och en dag.

GM planerar att avskeda 20 000 arbetare, varav 4 500 i Europa. Bl a tänker företaget upphöra med tillverkningen av Opel Vectra som tillverkas i Luton, något som skulle leda till att 2 000 arbetare fick sparken. Dessutom skulle tusentals anställda hos olika underleverantörer riskera sina jobb. Trots att General Motors är huvudägare för Saabs personbiltillverkning deltog dock inte arbetarna där i protesterna. Vauxhall och Opel är samma produktgren. Saab är en annan. Opel drar ner på personalen för att man upplevt en nergång i försäljningen. Saab har inte upplevt någon sådan nergång, förklarade Jan Åke Olsson, ombudsman med ansvar för internationella frågor vid Metalls huvudkontor, för Internationalen.

- De på Saab är inte drabbade av neddragningarna, och därför kände de sig mindre berörda.

Det är så man tar sig för huvudet: Opel-arbetare och andra GM-anställda gör uppenbarligen bäst i att sitta still och titta på när det blir de Saab-anställdas tur att drabbas av GM:s profitjakt! Sanningen är nog snarare den att de Saab-anställda knappast fått ta ställning till frågan. Istället togs sannolikt beslutet om att stillatigande titta på av fackbyråkratin - som därvid höll fast vid den strutsmentalitet som är utmärkande för svensk fackbyråkrati och som vid flera tillfällen lett till att den vägrat att ta initiativ till breda medlemsmobiliseringar för att delta i gränsöverskridande protester.

Alla vi andra som inte tror att man kan rädda jobben genom att ligga lågt gör bäst i att stödja GM-arbetarnas protester. Vi kommer att behöva allt stöd vi kan få när det blir vår tur.

Solidaritetsmeddelanden kan skickas till TGWU, johnjack@vauxhall.co.uk.

Frankrike: Massdemonstrationer skakar arbetsgivarna

Omkring 300 000 arbetare marscherade den 25 januari mot planerna hos arbetsgivarorganisationen MEDEF att öka pensionsåldern. I en oväntad rörelse som många observatörer beskriver som snarlik den i novemberdecember 1995 är alla de fackliga federationerna enade bakom att uppmana den privata sektorns arbetare att strejka för att försvara sina pensioner.

Över hela landet anslöt sig den offentliga sektorns arbetare - som dessutom genomförde en egen endags-strejk mot lönenivåerna den 30 januari. Omkring 50 000 demonstrerade i Paris, 30 000 i Marseille, 20 000 i Lyon och samma antal i Bordeaux, i Lille ägde sammanstötningar rum när kravallpolis brutalt angrep brandmän som demonstrerade för sina krav - en demonstrant förlorade en hand när han kastade tillbaka en tårgasgranat.

För tillfället befinner sig den franska ekonomin i likhet med större delen av euro-zonen i ett uppsving. De åtstramningar och privatiseringar som genomfördes för att möta de "konvergenskriterier" som föregick sjösättningen av euron, har börjat få effekt när som den europeiska ekonomin till slut var förmögen att haka på boomen i USA.

Som ett resultat stiger profiterna och arbetslösheten minskar i oförutsedd takt. Märkligt nog så ligger dock lönerna stilla och ett stort antal företag håller fortfarande på med att skära ned, bland dem Danone, det stora franska multinationella livsmedelföretaget.

Ovanpå allt detta har de franska arbetsgivarnas organisation MEDEF iscensatt ett hårt angrepp mot alla de strukturer för klassamarbete som skapades i Frankrike efter det andra världskriget som ett sätt att köpa social fred från en motspänstig arbetarklass. Och givetvis försöker MEDEF att avskaffa allt positivt som detta system kan tänkas innehålla i syfte att öka arbetsgivarnas kontroll och minska deras utgifter.

Arbetsgivarna har redan vunnit en noterbar seger genom genomdrivandet av nya nyliberala regler för arbetslöshetsunderstöd, liknande dem som finns i USA och Storbritannien. I detta stöddes de av ledningen för den fackliga federationen CFDT, vilken hävdade att denna uppenbara attack på de arbetslösa utgjorde en nödvändig "modernisering" av förmånssystemet.

Arbetsgivarnas mål denna gång är den privata sektorns pensionssystem, som tillåter arbetare med 40 års tjänst att gå i pension. De vill öka detta till 45 år och minska pensionerna genom att ta med livslängden i beräkningarna. De vill minska sina bidrag till pensionssystemet och tvinga arbetarna att skaffa sig privata pensionsförsäkringar, som naturligtvis kommer att resultera i betydande summor som kapitalisterna kan använda till spekulation.

Även om det just nu finns en uppenbar potential för uppkomsten av en massrörelse, markerar regeringen tydligt att den inte tänker låta arbetsgivarnas oförsonlighet resultera i ett uppror, och den socialistiske premiärministern Lionel Jospin har förklarat att om parterna inte kommer överens kommer regeringen att lägga fram en lag som genomdriver en överenskommelse.

De fackliga ledarna som för tillfället kontrollerar alla protester skulle givetvis bli nöjda med en sådan lösning. Men det är föga utsikt att någon sådan lag helt skulle vara till arbetarnas fördel. Den närmaste tiden kommer att avgöra rörelsen avtar eller förvandlas till en verklig massrörelse med självständiga gräsrotsaktioner. I synnerhet den offentliga sektorn vet att de har en god chans att vinna: Frankrike har just inlett 18 månader av valfeber, med viktiga lokala val i mitten av mars som följs på våren 2002 av president- och parlamentsval.

Lionel Jospin vill inte göra något som stöter bort arbetarna - socialistpartiet har redan stött aktionsdagen den 25 januari. Arbetare från den offentliga och privata sektorn måste utnyttja denna svaghet hos regeringen till att pressa på, organisera sig självständigt från de fackliga ledarna och anta krav som både pressar tillbaka bossarnas offensiv, kompenserar den senaste tio årens stagnation för lönerna och skapar verkliga arbeten för de miljontals arbetslösa som är kvar i arbetslöshetskön.

[Källa: Pouvoir Ouvrier, Frankrike]

Demonstrationer mötte rikemansklubben

För fjärde året i rad ledsagades rikemansklubben World Economic Forums (WEF) ekonomiska toppmöte i vintersportorten Davos i Schweiz av protester. Ett enormt polis- och militäruppbåd såg dock till att bara 300 av cirka 3 000 demonstranter från hela Europa kunde ta sig till Davos för att delta i ett demonstrationståg. De flesta demonstranterna stoppades redan vid gränsen till Schweiz och själva marschen mot kongresscentrat stoppades av vattenkanoner.

Målet för de 80-talet organisationer som ingår i alliansen "Wipe out WEF" är att näringslivets

toppmöte i Davos ska stoppas för gott. De lyckades inte den här gången, men det cirkulerar rykten om att toppmötet kan komma att flyttas till Geneve, där World Economic Forum har sitt högkvarter. Vilket antagligen också har den fördelen att det blir lättare att organisera protester mot det - men det har nog inte WEF tänkt på.

Syna Ericssons kort!

- Vi är jättebesvikna. Det här är ett svek från Ericsson. Det förklarade Erik Rynestad, Metallklubbens ordförande i Linköping, i Aftonbladet när det stod klart att företaget säger upp 600 anställda som en följd av beslutet att lägga ner mobiltelefonitillverkningen i egen regi. Av de berörda arbetar 500 vid fabriken i Linköping och 100 i Lund. För fabriken i Linköping innebär det att en tredjedel av personalen sägs upp.

De har skäl att uppfatta det som ett svek på mer än ett sätt.

För att sockra uppsägningsbeskeden lovade Ericsson att konsultföretagen Industrikompetens och Manpower ska hjälpa de uppsagda att hitta nya jobb eller omskolas. Vilket bara kan betyda att Ericsson-ledningen förberett uppsägningarna bakom ryggen på de anställda eftersom dessa företag måste ha kontaktats och tillfrågats om de har resurser att klara en sådan uppgift.

Även statens snabba reaktion - landshövding Björn Eriksson kunde snabbt meddela att han fått näringsminister Rosengrens uppdrag att samordna de statliga insatserna - tyder på att näringsdepartementet varit informerad i förväg om uppsägningarna.

Skälet till detta är inte svårt att gissa: genom att redan från början rycka åt sig initiativet hoppas Ericsson på att uppsagda skall förlita sig på dess välvilja istället för att syna korten och börja ställa egna krav.

Men det finns ingen anledning att finna sig i att bli behandlade som kreatur utan egen vilja.

Ericssons anställda måste gå samman och kräva att alla korten läggs på bordet - och syna dem mycket noga. Vad är det egentligen Ericsson och staten erbjuder? Är det godtagbart? Vad finns det för garantier om att deras löften är värda något? Finns det andra och bättre alternativ?

Låt inte Ericssons direktörer köra över företagets anställda och driva igenom ett beslut som myglats fram bakom ryggen på de anställda. Kräv att företaget garanterar resurser för en av de anställda genomförd undersökning av Ericssons belägenhet och tänkbara lösningar - med full rätt att studera alla räkenskaper och dokument, och granska alla beslut.

Rättvisepartiets ordförande svarar Arbetarmakt

I slutet av förra året polemiserade vi i nyhetsbrev 74 mot RS-ordföranden Per-Åke Westerlunds kritik av vår syn på de politiska uppgifter som den palestinska intifadan ställer. Vi publicerar här Westerlunds replik, som vi besvarar i nästa nummer av nyhetsbrevet.

"I Offensiv 423 kritiserade jag bland andra Arbetarmakts linje om Israel-Palestina. Detta kommenteras i AM:s nyhetsbrev nr 74. Det palestinska upproret mot Israels ockupation, mot "fredsprocessen", mot imperialismen och mot den växande sociala nöden är en huvudfråga för socialister idag. Sympati för den palestinska kampen har varit temat i demonstrationer och debattartiklar från vänsterorganisationer i Sverige. Få har diskuterat de verkliga rötterna till situationen, eller försökt visa en väg framåt. Rättvisepartiet Socialisterna och vår international CWI har ägnat stor uppmärksamhet åt Israel-Palestina och har också en organisation i Israel. Hela vårt uttalande kan läsas på www.socialisterna.org. Arbetarmakt uppmärksammar min kritik, men gör inte verkligt försök att förklara eller försvara sin linje. Här är några ytterligare kommentarer och frågor.

1. Arabstaterna.

Jag kritiserade det häpnadsväckande faktum att Arbetarmakt vände sig till "arabstaterna" med ett krav på stöd till det palestinska upproret. Jag fortsatte "Arabstaterna uppmanas skära av

oljeleveranser och förse palestinierna med vapen och frivilliga. Men det finns ingen militär lösning på denna konflikt, speciellt inte om ett krig ska drivas av reaktionära regimer som de i Saudiarabien eller Irak".

Arbetarmakt svarar att

"I själva verket rycker Westerlund loss ett krav ur sitt sammanhang. I slutet av den ovan citerade resolutionen sammanfattar vi de uppgifter och krav vi anser som angelägna för att föra palestiniernas kamp till framgång och det är lätt att se att det handlar om mer än att kräva vapen och frivilliga från arabregimerna:".

Därefter följer kravlistan från AM:s nyhetsbrev nr 71. Varför svarar inte Arbetarmakt i sakfrågan? Att AM kräver "mer än" att arabländerna ska ingripa är väl självklart (det framgick också av min artikel i Offensiv). Men ingenstans, inte i något av nyhetsbreven, försöker AM förklara eller utveckla de krav på stöd från arabländernas regimer som plötsligt dyker upp i kravlistan. Av totalt tio punkter handlar de fyra sista av Arbetarmakts krav om denna fråga.

"-För ovillkorligt och omedelbart stöd av de omgivande arabstaterna för intifadan! För anti-stridsvagns och anti-helikopter-utrustning nu. Stoppa alla oljeleveranser till Israel och USA. Bryt alla diplomatiska och handelsförbindelser med Israel. För en arbetarbojkott av varor till och från Israel.

-I händelse av försök att iscensätta etnisk rensning från israelernas sida för att rensa fler områden från palestinier, kräver vi att alla arabstater inte bara skär av oljeleveranserna till väst utan också skickar vapen, utrustning och frivilliga till de ockuperade områdena för att bistå palestinierna och befolkningen i Egypten och Syrien mobiliseras.

-Det arabiska toppmötet i Kairo har förrått palestinierna genom att välja att använda tomma ord istället för handlingar mot de sionistiska slaktarna. Över hela Mellanöstern måste massorna kämpa mot sina egna regeringars stöd för förräderiet mot palestinierna.

-För massdemonstrationer i Kairo, Beirut, Jordanien och Damaskus mot Israel och de arabiska härskarnas passivitet. Den enda lösningen på årtionden av förtryck och krig är den permanenta revolutionen, störtandet av regionens borgerliga regeringar och skapandet av en Mellanösterns socialistiska federation."

Kan det sägas tydligare?

Arbetarmakt kräver att "arabstaterna" ska stödja intifadan. De ska skicka vapen och bryta oljeleveranser. De ska vara beredda att trappa upp med "vapen, utrustning och frivilliga". De kritiserar för "tomma ord" och "passivitet". Hur långt från verkligheten går det att komma? Det minsta man kan säga är att Arbetarmakt sprider illusioner om arabregimerna. Vilka regimer är det Arbetarmakt har i åtanke? Ta exempelvis Jordanien, där den nye kungen Abdullah det senaste året fört in landet i WTO, upprättat frihandelsavtal med USA (som första arabland), privatiserat televerket och vars ekonomi dessutom är beroende av Israel. I Jordanien är hälften av befolkningen palestinier. Varje steg på vägen till ett verkligt stöd till palestiniernas kamp blir oundvikligen också en kamp mot kung Abdullah. AM nämner Egypten, som efter Israel är näst största mottagare av bistånd från USA-imperialismen, samt Syrien, som på grund av pengar och tryck från USA gett stöd till bombkriget och blockaden av Irak. När och om arabregimerna agerar kommer det att vara enbart för att säkra sina egna maktpositioner. De vill framstå som allierade med palestinierna utan att vara det.

Varför nöjer sig AM med att ställa krav på de arabiska regimerna? Varför inte Iran eller Turkiet? För att de inte är arabländer? Och på vilket sätt skiljer sig egentligen förhoppningarna att Saddam ska ingripa från begäran att Göran Persson eller EU ska göra detsamma? Regimerna i arabländerna måste störtas. De har inte "förrått" palestiniernas kamp de är ett avgörande hinder för denna kamp. I Offensivartikeln nämnde jag att AM står för folkliga kommittéer för den palestinska kampen. Hur ska dessa kunna agera sida vid sida med Saddams eller den saudiska kungafamilijs trupper? AM svarar inte heller på min kommentar att detta var en slags krigsuppmaning medan RS syn är att

det inte finns någon militär lösning på frågan. Vad skulle uppnås med ett krig där arabregimerna krigade för palestiniernas räkning? Ännu mindre än när UCK begärde och fick militär assistans av Nato.

2. De judiska arbetarna och socialismen

Arbetarmakt har en organisk oförmåga att koppla samman den nationella frågan, nationell befrielsekamp, med kraven på socialism. När nationell kamp står på dagordningen i Kosovo, på Irland eller i Palestina är socialismen enligt AM inte längre ett fullvärdigt alternativ. Istället kapitulerar AM inför borgerliga ledningar som UCK och IRA, med en del socialistiska formuleringar strösslade över denna huvudlinje.

Rättvisepartiet Socialisterna står för ett socialistiskt Palestina jämsides med ett socialistiskt Israel inom ramen för en socialistisk konfederation i Mellanöstern. Vi står för störtandet av Arafats regim i de palestinska områdena och för störtandet av kapitalismen och dess regering i Israel. I sitt nyhetsbrev kallar AM vår syn för "en socialistisk 'tvåstatslösning'".

AM:s huvudargument mot vår linje är:

"Det räcker med att ställa frågan om vad ett socialistiskt Israel egentligen ska omfatta eller för den delen ett socialistiskt Palestina för att inse hur ihålig Rättvisepartiets formel är."

Ett socialistiskt Israel och ett socialistiskt Palestina skulle alltså enligt AM vara omöjligt på grund av gränsdragningstvister?

Vad erbjuder AM istället? "En icke-religiös demokratisk stat" är vad den ursprungliga resolutionen från AM:s internationella organisation talar om. Så en gemensam stat ska överkomma misstro och motsättningar? Som våra kamrater i Israel-Palestina påpekat finns det idag inget stöd bland palestinierna för en gemensam stat, de vill ha sin egen stat.

AM påstår att RS paroll är ett "smitningsförsök". Smitning från vad? Från AM:s 50 år gamlaparoller om ett enhetligt Palestina? Skillnaden är att våra paroller tar den verkliga situationen bland både palestinska och judiska arbetare med i beräkningen. AM:s paroll är mycket svår att skilja från vad maoister och stalinister fört fram sedan 1948. Formuleringen är inte heller en felskrivning. Längre fram i resolutionen talas om den palestinska kampens "genuint demokratiska och nationella innehåll".

"Ett icke-religiöst Palestina" ska enligt AM framhållas som kampens mål för judiska arbetare. Vad är en icke-religiös stat? Sekulära borgerliga stater som Indien och Turkiet finns redan. På vilket sätt löser en sådan stat de grundläggande frågorna för såväl palestinska som judiska arbetare? Ett marxistiskt övergångsprogram för Israel-Palestina ställs inför oerhört komplexa frågeställningar. Det måste göra slut på det nationella förtrycket av palestinierna och den israeliska ockupationen. Men det måste också svara de judiska arbetarnas oro för deras trygghet. Det måste besvara krav och förväntningar på allt som rör ekonomi, jobb och levnadsstandard för både palestinska och judiska arbetare. Detta betyder att det är en socialistisk kamp. Lika lite som UCK eller IRA kunde lösa den nationella frågan med ett borgerligt program och vapen kan ett icke-religiöst Palestina uppnås. Palestina kan bara uppnå oberoende som ett socialistiskt samhälle. Den kamp måste föras av arbetarklassen, inte minst de judiska arbetarna. Jag påpekade därför att AM inte ser "de judiska arbetarna i Israel som en faktor i kampen". AM svarar med ytterligare ett citat ur sin resolution:

"När väl palestinierna vaknar upp till ett nytt klassmedvetande måste de också försöka vinna allierade bland progressiva krafter inom den israeliska arbetarklassen och intelligentskan. De måste klargöra att deras syfte inte är att förvisa judiska arbetare, jordbrukare och professionella yrkesgrupper från Israel, utan att skapa ett ickereligiöst arbetarnas Palestina, där muslimer, judar, kristna, druser och ateister har samma rättigheter."

Och AM menar att min kritik gav intryck av att AM är "likgiltiga för den judiska arbetarklassens framtid". Men deras egna citat bevisar precis vad jag skrev. För AM är de judiska arbetare inte subjekt, utan objekt. De har ingen egen klasskamp, ingen socialism att kämpa för. De är möjliga allierade för en uppvaknad palestinsk arbetarklass men det gäller enbart "progressiva krafter" bland de israeliska (inkluderar både judar och palestinier i Israel) arbetarna (och "intelligentian"!).

Självklart är AM inte "likgiltiga" de judiska arbetarna ska underrättas om att de inte kommer att förvisas!

Våra kamrater i Israel har rapporterade tidigare i år om en snabb radikalisering bland judiska ungdomar parallellt med ökad facklig kamp. Ännu starkare har förändringen varit bland palestinska arbetare i Israel, vilket visat sig av att det palestinska upproret denna gång också spridits in i Israel. De senaste månadernas anti-palestinska, rasistiska propaganda i Israel har haft stor effekt, men kan inte återställa det tidigare decennielånga samförståndet över klassgränserna bland judar i Israel. Radikaliseringen och strejkerna är ett resultat av 90-talet nyliberala globaliseringspolitik. Dessa attacker mot arbetarnas villkor och rättigheter kommer inte att upphöra, och bäddar för nya klassprotester bland judiska arbetare. De måste vinnas till en socialistisk politik lika väl som vi kämpar för att vinna svenska arbetare.

Den nationella frågans komplexitet och effekter på politiken i Israel och Palestina ändrar inte på detta. Ett socialistiskt Israel betyder både kamp mot förtryck och rasism mot palestinier och kamp för att avskaffa kapitalismen. AM:s linje med stöd till UCK under Natos bombningar av Serbien och Kosovo bröt alla möjligheter till dialog och debatt med serbiska arbetare. Samma serbiska arbetare som nu störtat Milosevic.

Om AM:s propaganda skulle nå ut vore effekten att den skulle driva de judiska arbetarna i armarna på de judiska borgarna i Israel. RS/CWI står för en socialistisk konfederation i Mellanöstern, som ett sätt att både betona behovet av revolutionär masskamp för ett socialistiskt samhälle och att lösa den nationella frågans specifika problem i Israel-Palestina. Detta skulle inleda en ny utvecklingsfas, ett socialistiskt samhälle med fri rörlighet över bortdöende gränser.

Per-Åke Westerlund"